

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDEKRE: EGY HÓRA
1 KORONA 80 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 5 KORONA,
FÉLÉVRE 10 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 20 KORONA

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 41

Királyunk válasza a pápa békeajánlatára

A monarchia hajlandó tárgyalni a békefeltételekről a pápa jegyzékében foglalt elvek alapján — A harmadik flandriai csata első napja az angolok kudarcával végződött

A király válasza a pápának

Bécs, szeptember 21. — Öfelségének a Szenatya augusztus hó 1-én kelt békejegyzékére adott válaszijegyzéke, amelyet Czernin gróf külügyminiszter e hó 20-án adott át Balfré di Bonzo gróf bécsi pápai nunciusnak, így hangzik:

Szent Atya!

Tisztelettel és megindultsággal vettünk tudomást Szentséged lépéséről, amelyet ama nemes szándékból tett, hogy a népeknek visszaadja a békét. Hálás szívvel fogadtuk gondviselésének ez újabb adományát. Lelkünk mélyéből üdvözljük az intést, amelyet Szentséged a hadviselőkhöz intézett. Mindig úgy tekintettünk föl Szentségedre, mint aki felette áll a hadviselőkhöz s aki megtalálhatja az utat a tartós békére.

Amióta megdicsőült elődünk trónját elfoglaltuk, nem tévesztettük szem elől, hogy népünknek mielőbb visszazerezzük a béke áldásait. — Mindjárt kormányra lépésünk után szövetségesünkkel megtettük a lépést a béke útjának egyengetésére. Időközben sem mulasztottuk el, hogy kifejezzük népeink akaratát, hogy a vérontásnak véget vessünk. Boldoggá tesz a gondolat, hogy kívánságaink egy célra törekedtek.

Szentséged jegyzékét behatóan megfontolva, a következő eredményre jutottunk:

Üdvözljük Szentséged gondolatát, hogy a jövőbeli világrend a fegyveres hatalomnak kikapcsolásával a jog és erkölcs uralmán alapuljon. Csatlakozunk Szentséged ama felfogásához, hogy a hadviselők tanácskozásokat folytassanak, ami olyan megállapodásokra vezessen, hogy megfelelő biztosítékokkal hogyan lehetne a fegyverkezést egyldőben közösen leszállítani és hogy a valamennyi nép tulajdonában levő tengert egyes uralmától felszaba-

dítva, mindenki egyenlő használatára megnyithassuk. A döntőbíráóságokról hajlandók vagyunk tárgyalni. Ha a föld népei békehajlandósággal tárgyalást kezdenének, ebből kivirulhatna a tartós béke.

Mi a javaslatban a békét szolgáló tárgyalásokra alapot találunk s reméljük, hogy ellenségeink hasonlóan gondolkodnak. Kérjük a Mindenhatót, áldja meg a Szentséged által megkezdett békés művet.

Tisztelettel jegyziünk szentséged nagyon engedelmes fia

KÁROLY s. k.

A német válasz

Berlin, szeptember 21. A Wolff-ügynökség jelenti: A német kormány a következő válaszijegyzéket intézte a berlini pápai nunciushoz a pápa jegyzékére:

Berlin, 1917. szeptember 19.

Biboros Ur!

Eminenciád szíves volt Öfelségének a pápa Öszentségének nyilatkozatát átnyújtani, amelyben nyomatékosan felhívást intéz a hadviselő népek államfejeihez. Öfelsége megbízott engem a válaszadásai.

Öfelsége tisztelettel és hálával kíséri Öszentsége fáradozásait, hogy siettesse az ellenségeskedések befejezését. Azt az óhajt táplálja, hogy a pápai szózatnak sikere legyen. Uralkodásának kezdete óta feladatát képezte, hogy megóvja a béke áldásait. Azt a fogadalmat tette, hogy az országtól a béke jólétét nem vonja meg, ha csak a háboru nem válik rákényszerített szükségé. Fogadalmát tettekkel is megerősítette. A mostani háboruban, amely akarata ellenére tört ki, szövetségeseivel elsőként nyilvánította meg készségét a béketárgyalásokra.

Nem mulasztotta el, hogy komolyan megvizsgálja Öszentsége szózatának jelentőségét. Különös rokonérzéssel üdvözlö a békeszózat vezérlő gondolatát, hogy a fegyverek hatalmának helyére a jog és er-

kölcs lépjen. Osztozik Öszentsége ama felfogásában, hogy a fegyverkezés kölcsönösen korlátoztassék, a tengerek szabadsága biztosítottassék és egy új szellem uralkodjék majd, amelyből nehézség nélkül előáll a feladat, hogy a nemzetközi nézetkülönbségeket ne a haderők felvonultatásával, hanem döntő bírósági eljárással intézzék el, amelynek békeszerző hatását elismeri. A kormány támogatni fog ez irányban minden javaslatot.

A német nép kívánja, hogy a gyűlölet helyére az engesztelékenység lépjen. Ha a népek felismerték, hogy egymás közti viszonyaikban egyesítő nézőpontokat kell hangsúlyozniok, akkor sikerülni fog, hogy a meglevő vitás kérdéseket szabályozzák s a népek létfeltételeinek megadása mellett a népkatasztrófák visszatérése kizárassék.

Bizakodunk benne, hogy ellenfeleink is a pápa által előterjesztett gondolatnak alkalmas alapot kívánnak találni, hogy így hozzáláthassunk a jövőbeli béke előkészítéséhez.

Michaelis.

A német kormány válasza

Bécs, szeptember 21. A magyar és osztrák kormány tegnap nyújtotta át Balfré di Bonzo gróf bécsi pápai nunciusnak a monarchia válaszijegyzékét.

A német kormány válaszijegyzékének tartalmáról a „Tägliche Rundschau” a következőket írja:

Kilenczederése annak, amit a jegyzékről mondtak és írtak, téves. A német jegyzék igen melegen üdvözlö a pápa lépését, mert alkalmasnak tartja arra, hogy a békéről való elvi megbeszélések megkezdésének előfeltételeit megteremtse. Németország a jegyzékben hangsúlyozni fogja, hogy bármilyen nehéz is a tartós békét garantáló biztosítékok megteremtése a jog és igazságosság alapján, mégis hajlandó őszintén és fentartás nélkül minden erre vonatkozó kísérletben résztvenni.

URANIA

Szombat: Vasárnap
szeptember 22—23.

Nagyzenekari hírsébet

Bűnügyi dráma

Milliós

bankrablás

4 felvonásban.

**Jeruzsálem
a háboru alatt**

szenzációs aktualitás.

Szerelmi idilli Nőfőlkön
vigjáték.

Előadások kezdete:
5 órától folytatódásos
bemennel,
előadás 9 órakor.

APOLLO

Szombat: Vasárnap
szeptember 22—23.

Negyszabásu
bűnügyi dráma

Rismet

detektív-filma
4 felvonásban.

Főszereplő:
Prof. Leon Báins.

Dajnit nem lehet elfogai
vigjáték 2 felvonásban.

Előadás kezdete
6 órától folytatódásos
bemennel

előadás 9 órakor.

A jegyzék ezután részletesen fejtegeti gyakorlati szempontból a pápai ajánlatban foglalt követeléseket. *Nem foglalkozik sem Belgium, sem a keleti megszállott tartományok sorsával* és téves az a hír, hogy ha nem is nyíltan, de közvetve kimondja a jegyzék, hogy Németország hajlandó Belgiumot kiadni a kezéből. Aki a jegyzék szövegét gondosan elolvassa, és akinek van diplomáciai érzéke, az rögtön meggyőződhet arról, hogy a német kormány értette a módját, hogyan kell tartózkodni minden elhamarkodott és észszerületlen előzetes kötelezettségvállalástól és ügyelt arra, hogy minden vitás kérdésben fentartsa magának az elhatározási szabadságot. Ez vonatkozik nemcsak Belgiumra, hanem a franciaországi megszállott területekre is. — *A békefeltételek meghatározása az entente dolga.*

Vezérkarunk jelentése

Budapest, szeptember 21. Hivatalos jelentés.

Az olaszoknak Sief-állásaink ellen intézett támadását a vitéz védők a tüzéség kiváló együttműködése mellett közelharcban visszaverték. Az ellenség itt jelentékeny véres veszteségein felül foglyokban 4 tisztet és több mint 100 főnyi legénységet veszített.

Egyébként egyik harc téren sem volt különösebb esemény.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

A német jelentés

Berlin, szeptember 21. A nagyfőhadiszállás jelentése.

NYUGATI HARCTÉR.

Rupprecht trónörökös hadcsaportja: A 4. hadseregnek Sigt von Armin gyalogsági tábornok vezetése alatt harcoló csapatai sikeresen állották ki a harmadik flandriai csata első napját. — Ha az utóbbi napok tüzhatása már sejtetni engedte is az angolok nagy erőfeszítését, az ellenség részéről felhasznált harci eszközöknek egy 12 kilométeres arcvonalon történt összevonása és harcbevetése a legmagasabb erőkifejtést jelentette. Az ágyúk és aknavetők legerősebb pergőtüzének legerősebb hullámai mögött Langemarck és Hollebecke között keskeny támadási vonalon reggel legalább kilenc angol, e mellett több ausztráliai hadosztály, sok helyen páncélos gépkocsiktól és lángszóróktól támogatva, rohamra indult. A támadás ide-oda hullámzó harc után eljutatta az ellenséget egészen 1 kilométer mélységig védelmi zónánkba. Passchendaele és Guetwelf irányában az ellenség időnkint tovább előnyomult. Passchendaeletől nyugatra ellentámadásunk visszavetette az ellenséget. A memin-yperni uttól északra a terep egy része kezén maradt. A harcmező valamennyi többi szakaszán csapataink szívós, hősiess viaskodása késő délutánig az angolokat leg-súlyosabb veszteségeik mellett visszavetette harci vonalunk tölcsermezéjére, amelyen túl az ellenség este újonnan harcbevetett erői-tései nem voltak képesek többé tért nyerni. A harci zónában fekvő helységek mind birtokunkban vannak. — Ma reggelig az angolok nem vették fel újból a harcot. A vezetőség és a csapatok teljesítményei, miként az előző flandriai csatákban, ezuttal is a legmagasab-bak voltak.

A nyugati arcvonal többi hadseregénél, továbbá keleten és a Balkánon nem volt különösebb esemény.

A német esti jelentés

Berlin, szeptember 21. A Wolff-ügynökség jelenti szeptember 21-én este:

Flandriában ma délután fokozott tüzéségi harc. Este helyi gyalogsági harcok.

A Diina balpartján, Jakobstadtól északnyugatra áttörtük az orosz állásokat, eddig több mint 1000 foglyot és több ágyút zsákmányoltunk.

Az Ochrida-tótól nyugatra egy francia támadás megghiúsult.

Kerenski minisztertársai együtt dolgoztak Kornilowval

Zürich, szeptember 21. A Kornilow elleni vizsgálat kiderítette, hogy Nekrasow, Plehanow és Csernow Kornilowval együtt dolgoztak Kerenski megbuktatásán. Ezeket Kerenski népszerűségük miatt nem merte elfogatni.

Ujabb 20,000 tonna

Berlin, szeptember 21. A Wolff-ügynökség jelenti:

Tengeralattjáróink az Atlanti-óceánon újabb 20,000 brutto regisztrertonna hajóteret süllyesztettek el. Az elsüllyesztett hajók közt volt két nagy felfegyverzett gőzös és egy nagyon megrakott tehergőzös.

A TENGERÉSZETI VEZÉRKAR FŐNÖKE.

Az oroszok Finnország megszállásától tartanak

Lugano, szeptember 21. A Corriere della Sera-nak jelenti Pétervárról:

Kornilow és a kormány között Alexejev volt a közvetítő, az ő közbenjárásának tulajdonítató, hogy a kölesönös vérontás elmaradt. Ezért is nevezte ki őt Kerenski főparancsnokká.

Kornilow fellépése a reakciós polgári elemek aktív fellépésének első jele volt. A tiszt és katonák közt ismét lángalobbant az ellentét, a szélsőséges szociálisták egyre terjed. A kormány helyzete a forradalom kitörése óta sohasem volt még ilyen komoly.

Attól tartanak, hogy a németek partraszállnak Finnországban, ami Oroszország politikai életére nézve halálos csapás volna.

A munkástanács végrehajtó bizottságában ismét a bolsevikiek kerültek túlsúlyba. A tanács háromnegyed többséggel elfogadott egy határozati javaslatot, amely a magántulajdon rögtön eltiltását, az iparüzemek munkások által való ellenőrzését, a szövetségekkel kötött titkos diplomáciai szerződések nyilvánosságra hozatalát, a halálbüntetés eltiltását, teljes agitációs szabadságot és egyebet kíván.

Mindezekkel szemben Kerenski határozatlan és a bolsevikiek az országban heves izgatást folytatnak ellene.

A milanei zendülés

Lugano, szeptember 21. Olasz lapok szerint a milanoi zavargásoknak 227 halottja és rengeteg sebesültje van.

Az olasz király Bécsig akar nyomulni

Bécs, szeptember 21. Az olasz király tervbevetett párisi és londoni utazásáról a Kölnische Zeitung Hágából úgy értesült, hogy igen fontos politikai célja van. Az olasz király arról akarja meggyőzni szövetségeseinek vezető politikusait, hogy az a taktika volna a leghelyesebb, ha a nyugati hatalmak a nyugati harctéren a védekezésre szorítkoznának

és Olaszország segítségére egy millió főnyi hadsereget küldenének Trieszt és Trentino elfoglalására, illetve a Bécsig való előnyomulásra. Ha Magyarországot és Ausztriát leverték, — gondolja Viktor Emánuel — akkor Németország is elveszett.

A tengeralattjárók új harcmodora

Kopenhága, szeptember 21. A Tidenstegen kopenhágai tudósítója jelenti a kész tengeralattjárók számáról, hogy nem mint eddig tudták, 200, hanem 300 tengeralattjáró van akcióban, akik nem egyenkint, hanem rajokban működnek. A legújabb egységek 1500 tonnás tengeralattjáró cirkálók, 40—50 emberrel. E cirkálók 50 torpedót, valamint jelentékeny mennyiségű tüzéségi anyagot és aknát visznek magukkal és különösképpen aknarakásra vannak tervezve. Az angol admirális egy hivatalos jelentése megállapítja a tengeralattjáró cirkálók számának növekedését a tengerészetben és a buvárhajóharc napról-napra való erősödését, de ama reményének ad kifejezést, hogy Amerika és Japán közreműködésével, a tervbevetett öntudatos ellenintézkedésekkel a mindenesetre nem lebecsülendő veszedelem sikerül véglegesen megszüntetni.

Az entente folytatni akarja a háborút

Rotterdam, szeptember 21. A Reuter-ügynökség jól értesült forrásból jelenti: Németországnak Belgiummal szemben tett koncessziója tekintetében a szövetségesek szerint Németország belátta, hogy a háborút nem nyerheti meg. Németország az északi front eseményeivel a néphen a nagynémet vágyak kielégítésére hangulatot csinál, de ez a szövetségesek békefelőgását nem változtathatja meg. A háború a porosz militarizmus megsemmisítése nélkül nem fejezhető be.

Anglia fel Németország afrikai gyarmataitól

Hága, szeptember 21. A Nieuwsbureau jelenti: Holman, Ujdelwales minisztere egy innepi lakomán mondott toasztjában kijelentette, hogy az okkupált Német-Guineát sohasem adják vissza Németországnak, mert az a veszedelem fenyeget, hogy Németország ott Ausztrália ellen hadműveleti támaszpontot rendez be.

Az entente már nem remél győzelmet

Bern, szeptember 21. Mint néhány nappal ezelőtt a Temps, most az Echo de Paris is elismeri, hogy a katonai döntés már nem fordulhat az entente javára. A lap politikai intézkedésektől reméli a menekülést, oly gazdaságpolitikai intézkedésektől, amelyekkel az entente államai a harctéren el nem ért győzelmekért kárpótolhatják magukat. A cikk ezt mondja a többi közt: Az ententenak új haditervet kell készítenie ama tény alapján, hogy a németek terve Oroszországban sikerült. — Németország ennél fogva a jövőben nagyobb erőkkel fog rendelkezni a nyugati arcvonalon.

Ami pedig a blokádot illeti, ez kevesebb gondot fog okozni a jövőben a központi hatalmaknak. Mindent összefoglalva, egészen bizonyos, hogy a német-magyar-osztrák háborus mérleg aktívuma emelkedik. A szövetségesek tanácskozásán, amelyet rövid idő múlva fognak tartani, arra kell majd törekedni, hogy minden eszközzel helyreállítsák az egyensúlyt, amit csakis a világszerte monopolizálásával lehet elérni. Ezzel teljesen értékteleníthetik a központi hatalmakra nézve a mai háborus térképet és e hatalmakat továbbra is gazdasági elszigeteltségben tartathatják.

Amerika további háborúra készül

Hága, szeptember 21. A Nieuwsbureau szerint hivatalos táviratok jelentik Washingtonból, hogy újabb békeajánlatot a pápától többé nem várnak. Washingtonban számolnak azzal, hogy a háború még 2-3 évig tart, legalább is addig, míg Amerika teljesen felkészül és teljes erővel tud beavatkozni a háború akkor a központi hatalmak teljes leveretésével vagy pedig megoldhatatlan helyzetben végződik.

Debrecen köz-ellátása

Hadik János gróf köszönete — Megalakult a szénbizottság — A pékek fel akarják emelni a kenyér árát

A köz-ellátási tanács ma délután ülést tartott, amelyen első ízben elnökölt Vásáry István dr. tanácsnok, akit a köz-ellátási ügyek elől betegsége miatt távozó Gruner Lipót helyére neveztek ki.

Ij. Schwartz Vilmos, a köz-ellátási hivatal igazgatója, üdvözölte az új elnököt, majd bejelentette, hogy Hadik János gróf az üdvözlésre a következő köszönőiratot küldte:

Debrecen sz. kir. város tek. Köz-ellátási Tanácsának

Nsgos dr. Vásáry István h. elnök ur kezéhez.

Megköszönve a város tekintetes Köz-ellátási Tanácsának kineveztetésem alkalmából küldött üdvözlését, éppen úgy biztosítom a gondaira bízott nagy város ellátása körül legmesszebbmenő jóindulatomról, mint ahogy számítok abban bőles támogatására.

A tek. Tanácsnak

Budapest, 1917. szeptember 10.

hazaifias tisztelettel

Hadik, m. kir. miniszter.

Az igazgató bejelentette még, hogy a köz-ellátási hivatal beszerzett 10 zsák jégszódát, 200 méterháza sót, 1000 kiló szedret, 15,000 kiló cukrot, 50,000 kiló burgonyát, 254 kiló babot, 500 kiló vajat, 1972 kiló almát, 10,000 kiló korpát, 8 vagon szenet, 2 vagon kokszot, 2 láda gyufát, 41 darab sertést 6200 kiló súlyban, 4 vagon tüzfát.

Bejelentette az igazgató s a köz-ellátási tanács tudomásul vette, hogy a szénbizottság megalakult a következőképpen:

Elnök: Vásáry István dr.; tagok: Bárdos Géza, Debreczeni Jenő, Hevesi Gyula, Kozma Lajos, Rostás István, Schwartz Vilmos, Ungár Jenő, Zöld József. A bizottság elhatározta, hogy az összes kereskedőkhöz, magánháztartásokhoz és intézményekhez kérdőíveket bocsát ki, hogy mennyi a szénkészletük. A lisztiroda ezek alapján megállapítja Debrecen szénszükségletét.

Tárgyalta a köz-ellátási tanács ezután a pékek és kenyérsütők kérését, hogy emeljék föl a kenyérsütés árát 12 fillérré, a kenyér árát pedig úgy állapítsák meg, hogy a kenyér ára különként a detail lisztáránál 4 százalékkal magasabb legyen. Kérésüket az iparuk folytatásához szükséges nyersanyagok árának nagy emelkedésével indokolták.

Vásáry István dr. csak úgy hajlandó a kérdésre tárgyalásba bocsátkozni, ha számadatokkal igazolják, hogy mennyiben nem kapják meg a rendes hasznukat, mert általános panaszokkal nem látja beigazolva, hogy a kenyérrák különként 6-8-10 fillérral emeltessenek.

A köz-ellátási tanács kimondta, hogy több nagyobb várostól beszerzi a kenyérrákot s majd tárgyalást indít e kérdésben a pékekkel.

Kimondta a köz-ellátási tanács, hogy miután petróleum csak korlátolt mennyiségben utaltatott ki a városnak, a villamos és gázvilágítással ellátott lakással bíró háztartások részére október havában fél, ilyen világítással nem bíró háztartások részére 1 liter petróleum adandó ki.

Kimondta még a köz-ellátási tanács, hogy az Alföldi Takarékpénztártól Schwartz Vilmos köz-ellátási hivatali igazgatóval foly-

tatott tárgyalások során történt megállapodások alapján 2,000,000 korona folyószámlaköltséget vesz föl 5 és egynegyed százalék netto kamattal, ami háromnegyed százalékkal olcsóbb a jelenlegi kölcsönnél, amely most éppen lejárt s amelyet ki fognak fizetni. A kölcsön fölvételére a tanács utáni a közgyűlést kéri föl.

A Közélelmezési Hivatal fölhívására bejelent a köz-ellátási tanács 2 vagon celler, 2 vagon téli sóska, 6 vagon gyökér, 6 vagon sárgarépa, 100 vagon káposzta, 30 vagon fehér répa szükségletet s kéri, hogy tekintettel a hüvelyesekben mutatkozó nagy hiányra, a tervbe vett tarhonya pótlásból Debrecen részére havonként 5 vagon tarhonyát adjon ki a Közélelmezési Hivatal vagy még inkább az ennek megfelelő lisztet adja ki, a mit hadiözvegyek közt osztanak ki s ezek is keresethez jutnának a taronyakészítéssel.

Néhány kisebb ügy elintézése után az ülés este 6 órakor véget ért.

A Debrecenben élő külföldiek összeírása

400 idegent szólítanak föl igazolásra

Ismeretes, hogy a belügyminiszter rendeletet adott ki, amelyben a Magyarországon élő külföldiek összeírását rendelte el, aminek az a célja, hogy a közlelmezés terhére itt élő s esetleg nem alkalmas idegen elemektől az ország s különösen a nagyobb városok megszabaduljanak.

A rendelet értelmében Rostás István főkapitány ma a következő rendeletet bocsátotta ki:

A m. kir. belügyminiszter urnak 100301. VI—a/1917. B. M. számú körrendelete alapján felhívom a városunk területén lakó összes külföldieket, ideértve a galíciai és bukovinai menekülteket, hogy itt tartózkodásuk indokának megállapítása céljából folyó év szeptember hó 27-én és 28-án délelőtt 9—1 óráig Kosuth-utca 20. szám, I. emelet 62. ajtó alatti hivatalos helyiségben saját érdekükben és annyival is inkább jelentkezzenek, mert ellenes esetben meghallgatásuk nélkül fog az eljárás az 1903. évi V. t.-c. 10. paragrafusa alapján folyamatra tetetni.

A rendőrségen, ahol Mile Pál rendőrkapitány ez ügynek az intézője, nagy buzgalommal láttak hozzá a kérdés megoldásához, amelyben Bárdóc András rendőrfelügyelő segítkezik. Debrecenben mintegy 400 külföldi él, nagyobbára galíciaiak és bukovinaiak, akik a háború eleje óta itt tartózkodnak és mint a legtöbb adót fizetők most közszemlére került névjegyzéke bizonyítja, egyik-másik olyan tekintélyes vagyont szerzett, vagy jövedelemmel bír, hogy azután óriási adót fizet.

Külön értesítés helyett.

Özv. Keleti Izsóné az alulírottak nevében is megtört szívvel tudatja, hogy felejtethetlen jóságos férje

KELETI IZSÓ

kir. műszaki tanácsos,

a debreceni m. kir. államépítészeti hivatal főnöke,

1. évi szeptember hó 21-ikén, hirtelen elhunyt.

Drága halottunkat szeptember hó 23-ikán, d. e. 10 órakor temeljük a Verbóci-utca 2. sz. alatti lakásából.

Debrecen, 1917 szeptember 21.

Leánya:

Dr. Sebestyén Lipótné, Keleti Erzsé.

Váje:

Dr. Sebestyén Lipót.

Unokái:

Sebestyén Józsika és

Banánka.

Sógornői:

Keleti Julia

Braunfeld Gyuláné.

Sógorai:

Braunfeld Samu

Braunfeld Gyula.

a többi rokonok nevében is.

HIREK

— Vátozások a kormányban. Budapesti tudósítónk táviratozza: Egyik estilap tudósítása szerint Ugron Gábor és Mezőssy Béla távoznak a kormányból. Belügyminiszter Náva y Lajos, földmívelésügyi miniszter Serényi Béla gróf lesz, akinek helyére a kereskedelmi minisztérium élére Szerényi József kerül.

— Keleti Izsó műszaki tanácsos meghalt. Megrendítően tragikus vég érte Debrecen társadalmának egyik rokonszenves, agilis tagját: Keleti Izsó műszaki tanácsost. Ma reggel hirtelen és váratlanul meghalt. Mintegy három hét előtt érgyulladásban megbetegedett. A betegség némileg legyöngyítette az erős, egészséges embert, állapota azonban rohamosan javult, úgy, hogy pár nap óta már a hivatalába is bejárt és hivatalos ügyeket intézett el. Ma reggel fölkelés után fürdeni akart s éppen fürdőszobájába lépett, a mikor összeesett s mielőtt orvosi segítség érkezett volna, meghalt.

Az elhunyt főtisztviselő egyike volt a legkiválóbb műszaki embereknek, akinek nagy tudása és szakképzettsége mindenkor kiváló helyet biztosítottak neki s megszerzték számára egy hivatalos feletteseinek, mint a szakkörök teljes elismerését, udvarias módora, szolgálatkész szívessége pedig minden ismerőjének rokonszenvét és szeretetét biztosította számára. 1912-ben vette át a debreceni állapotépítészeti hivatal vezetését s e helyen is kiváló erőnek bizonyult. Hivatali állásánál fogva tagja volt Hajdúvármegye és Debrecen város közigazgatási bizottságának is és e révén különösen Debrecen város műszaki ügyeiben gyakran és önzetlen szolgálatkészséggel érvényesítette nagy tudását és sokszor adott fölhasználásaiban kifizető tanácsot vagy egyenesen részt is vett valamely műszaki munkálat végrehajtásának elintézésében. A köz sokat köszönhet neki és sokat vesztett benne.

Halála mély megdöbbenést és részvételt keltett Debrecen egész társadalmában s gyászba borította széleskörű, előkelő családját s barátjainak nagy körét. — Családjára a halálesetről gyászjelentést adott ki.

A Magyar Mérnök és Építész-Egylet debreceni fiókja a következő gyászjelentést adta ki: „A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet debreceni osztálya mély fájdalommal és megdöbbenéssel tudatja, hogy szeretett és nagyrabecsült alelnöke: Keleti Izsó ur, műszaki tanácsos, folyó hó 21-én váratlanul jobblétre szenderült. Az elhunyt, ki műszaki életünk kimagasló nagysága volt és Debrecen sz. kir. város belső ügyeiben is teljes odaadással, a legnagyobb szeretettel és tudással mindenkor élénk részt vett, képességeit egész életében önzetlenül állította a közszolgálatba: valóban pótolhatatlan veszteséget jelent számunkra. Emléke örökké élni fog közöttünk, Nyugalomra helyezésén testületileg részt veszünk.”

— Kidobták a társai az ablakon. A debreceni siketnéma-iskolában ma délelőtt két siketnéma gyermek borzalmas merényletet követett el egyik társa ellen. Grác z Herman siketnéma fiú az egyik tízperces szünet közben a II. emeleten összeveszett Falucska i Gyula nevű 9 éves társával, akit nyakon is ütött. A verekedés után felmászott az egyik ablak előtt levő padra és onnan kinézett az ablakon az utcára. Ezt meglátva Falucska i Gere Sándor 11 éves társával Grác z háta mögé osontak, Grác zot a lábainál fogva megragadták és kilökték az utcára. A szerencsétlen gyermek a kétemeletnyi magasságból lezuhant, azonban szerencsére nem az aszfaltburkolatu gyalogjáróra esett, hanem a lökés lendülete folytán az aszfalt mellett levő pha homokra, úgy, hogy nagyobb baleset nem érte. A fiú eszméletét veszítette ugyan, de életveszélyes sérülést nem szenvedett.

— Halmágyi divatházában leányka ruhák minden kivitelben és nagyságban, nagy választékban.

A Sesztina-cég gyásza. A debreceni Sesztina vaskereskedő cég beltagja, Weszter István, a cég idősebb főnökének temetése ma délután ment végbe a Deák Ferenc-utca 7. számú gyászházból. A temetésen Debrecen társadalmának és kereskedővilágának a kiválóságai jelentek meg s kísérték utolsó útjára a debreceni kereskedővilág e régi, mintaképűl szolgáló, vasszorgalmu tagját. A gyászszertartást Materny Lajos főesperes végezte és mondott magasszónyalásu szép imát.

Öngyilkosság. Szabó Margit 15 éves leány tegnap sósavat ivott. Súlyos sérülésekkel szállították be a kórházba, ahol ma reggel meghalt. Tettének oka minden valószínűség szerint szerelmi dráma, mert egyik levelében, amelyet ruhái között találtak, azt írta: „Károly régen nem írt, nem bírom már ezt az életet.”

Koszorúmegváltás. A Debreceni Vas-és Rézbutorgyár igazgatósági tagja, Weszter István ur elhunytá alkalmából koszorúmegváltás címén 50 koronát juttatott kezéimhez — belátásom szerinti hadi jótékony célra fordítás céljából. A kegyes adományt a Vörös Kereszt pénztárába fizettem be s ezúton mondok hálás köszönetet a részvénytársaságnak. Márk Lndre polgármester.

Legújabb bécsi modell kalapok kaphatók Csendes Mária kalapszalonyjában, Piac-utca 19. Átalakítások elfogadtatnak.

Párdy Armand, a kiváló tenoristát, a Három a kislány egy kacagató jelenetét Várnaival és Hegedűs Ferencsel, gyönyörű képekben mutatja be a népszerű Színházi Figaro igen érdekes új száma.

Szörmeáru különlegességek, saját készítményekben, egyedüli nagy raktár Szent Anna-u. 3., Végh Gyula szücsmesternél.

Színház és művészet

MŰSOR:

SZOMBAT: Sztambul rózsája.
VASÁRNAP: Délután: A csárdás-királynő.

Sztambul rózsája. (A színházi iroda jelentése.) Gyors tempóban közeledik Fall Leo gyönyörű operettje, a Sztambul rózsája, a debreceni színházban is a jubiláris előadás felé. Az eddigi egymásutáni hét előadásban az utolsó helyig eladott nézőtér gyönyörködött s a szombat esti előadásra is zsúfolt nézőtér ígérkezik. — Az operett szenzációsan nagyszerű mivolta mellett elsőrangu szerepe van ebben a példátlan sikerben a szereplőknek is: Görög Olgának, Horváth Nusinak, Horváth Kálmánnak, Várnai Lászlónak, Kassay Károlynak, Kaffa Gyulának.

A színházi ülőhelyek bérletváltása. (A színházi iroda jelentése.) A színház igazgatósága október 1-től kezdve 180 előadásra hármas bérletrendszer (A., B., C.) mellett bérletet nyit. A bérlet kiváltása szeptember 24-én délelőtt 9 órakor kezdődik és szeptember hó 29-ig tart. A törzskönyvezett bérlek elsőbbségi jogát szeptember 27-ig tartja fenn az igazgatóság. A bérletösszeg két részletben fizetendő.

Kismet címen hatalmas, négy felvonásos detektívdrámát mutatott be tegnap az Apollo. Egészen új eszközökkel, egészen új beállítással hat ez a film felülmúlhatatlanul. A közönség a rendkívül izgalmas bűnügyi történetet elejétől végig nagy tetszéssel fogadta. A mai előadások 6 órakor kezdődnek; utolsó előadás 9 órakor.

„Millió bankrablás” az Urániában. Bámulatos leleményességgel nyomoz Fred Hors detektív és leplezi le a büntényt. A téma elejétől végig izgalmasan érdekes. A 9 órás előadáson nagy zenekar játszik.

A Mőve világhírű filmje, mely mint minden nagyobb kép, a budapesti előkelő színházakkal egyidejűleg volt szeptember 5-én Debrecenben is műsorra tűzve, de a filmbehozatal korlátozása folytán azon időre csak egy példányban érkezett meg, október elsején kerül Debrecenben is bemutatásra.

CSAK RÁDIUM SÓBORSZESZT
használjunk test- és egészség-ápolásra.

Nagy üveg ára	K 6 60
Közép üveg ára	K 3 30
Kis üveg ára	K 1 20

Gyártja: A Dunántúli Gazdasági Szesznyárosok Szeszfinomító Részvénytársasága
:: Nagykanizsán. ::

Sámsón község határában

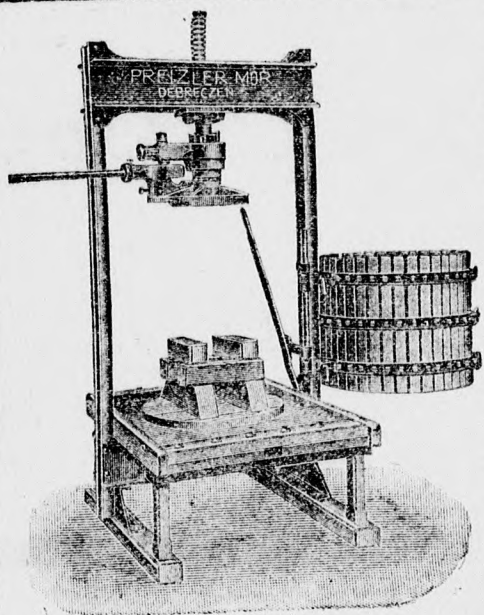
370 katr. holdas **birtok** és benn a községben **ur lak, eladó.** Értekezni lehet Dr. Posgay Béla ügyvéddel, Ujfehértón.

Takarmány

pótló cukorrépa szelet kapható. **Pollák Zsigmond,** Deák Ferenc-u. 9.

Eladó

köt 4 és 16 éves herélt félvér, sárga, 164 centi magasak, **kocsiban járnak,** a **büdszentmihályi ménésben** nevelve, hol megtekinthetők. **Áruk 9000 kor.**

Preizler Mór

legújabb szabadalmazott **Ursus-borsajtója** acélgolyós csapágy és kifordítható kocsárral, kapható minden nagyságban **Boldogfalva-utca 6.** Régi Ursus-sajtók golyós csapágyakkal felszerelhetők.

Cs. és kir. állandó lókorház H.-Böszörmény. 632/1917. szám.

Lóárverési hirdetmény.

Folyó év szeptember hó 30-án d. o. 9 órakor a hajduböszörményi cs. és kir. állandó lókorházban mezőgazdasági célokra alkalmasnak talált lovak árverés útján el fognak adatni.

Az árverési feltételek és az árveréshez szükséges igazolványok az illetékes városi tanács illetőleg főszolgabíró által adatnak ki.

Cs. és kir. állandó lókorház parancsnokság.

Apró hirdetések.

Aranyat-ezüstöt, brillantokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogcédulákat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban veszek. — Meghívásra házakhozis elmegyek. Steiner Mihály, Széchenyi-utca 19. szám.

Nyomdásztanoncok

felvétetnek Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debrecen, Piac-utca 49.

Eladó hordók.

20 db eladó legnagyobbak 7 htl., legkisebb 3 htl. Nagv Möriczsnénál, Vértes, Bihar vm.

A fűtés és világítás korlátozása végett megjelent kormányrendelet miatt a Margit-fürdő további intőzkedéig — hetenként négy napra — Szombaton, Vasárnap, Hétfőn és Kedden van nyitva.

Eladó

Varga-kert, Keleti-sor 7. sz. alatt, a Salétromos kaszárnya mellett lévő körülkerített 1 hold telek, amelyen 50 méter hosszú, 10 méter széles, nagy kemény fadestekből épített pajta van. Értekezhetni a Debreceni Gazdák Bankja r.-t.-nál.

Singer varrógépeket legjobban javít Keszler A. műszerész, Széchenyi-utca 1.

Tanulók havi fizetésre felvétetnek Harmathy könyvüzlet Fűvészkert 14.

Redőnyös ablakokat keresek megvételre. Poilák, Deák Ferenc u. 9.

Zálogcédulát, törött aranyat, ezüstöt, brilláns ékszert veszek és olesón eladok. Krámer, Arany Bika-ház 3.

Jótállás a biztos eredményért.

Reitter Oszkár

nagybecskereki nv. főkapitány és fajúbaromfi-tenyésztőnek nagyszerű találmánya a

„PATKÁNYIN” patkányirtó-szer (nem mérge), mely emberre és háziállatokra nem ártalmas és feltűnően minden más fertőzőszer. **1 doboz ára 5 K** mely elegendő körülbelül 60 patkány kiirtásához. — Minden dobozhoz használati utasítás van mellékelve — Ismertető prospektust, melyben le van írva, hogy különféle nagyságu gazdaságban hány adag használandó, kérésre ingyen küld a **PATKÁNYIN** gyár egyedüli elárultója, a **Torontáli Agrárban** Részvénytársaság Nagybecskerekben.

Ocska díjazal vesz a kiadói hivatal.

169/1917. V.

Pályázati hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város törvényhatóságánál lemondás folytán megüresedett első-osztályu rendőrfogalmazói, továbbá nyugdíjazás folytán megüresedett egy rendőrbiztosi és egy mezőrendőrbiztosi állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Az első-osztályu rendőrfogalmazói állás évi 2000 K kezdőfizetés, 720 K lakáspénz, 600 K városi pótlék és 240 K egyenruha átalányból álló javadalmazással, — a rendőrbiztosi állás évi 1400 K fizetés, 640 K lakáspénz, 400 K városi pótlékból álló javadalmazással, — végül a mezőrendőrbiztosi állás évi 1400 K fizetés, 640 K lakáspénz, 400 K városi pótlék és 600 K lótartási átalányból álló javadalmazással van egybekötve.

Felhivom mindazokat, akik fenti állásokra pályázni kívánnak s az 1883. évi t.-c.-ben előirt minősítéssel bírnak, hogy minősítésükkel és eddigi szolgálataikat igazoló okmányaikkal felszerelt s szabályszerűen felbeplyegzett kérvényeiket hozzám, mint a kijelölt választmány elnökéhez **1. évi október hó 10-ik napjának d. o 12 órájáig** annyival is inkább nyújtsák be, mert a későbbben beérkező pályázati kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Ez alkalommal a választás folytán esetleg megüresedő állásokra is pályázatot nyitok.

Debreczen, 1917 szeptember 13.

Weszprémy Zoltán főispán.